

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/60/2017
Identifikačné číslo spisu:	8212206318
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8212206318.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ S. C., bytom M., 2/ S. T., bytom D., 3/ C. N., bytom E., 4/ G. C., bytom G., 5/ P. E., bytom M., 6/ K. C., bytom E., 7/ W. K., bytom J., 8/ S. K., bytom D., zastúpených JUDr. Vladimírom Pochom, advokátom so sídlom v Bardejove, Hviezdoslavova 3, proti žalovanej C. D., bytom D., zastúpenej JUDr. Martou Maruniakovou, advokátkou so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 200/33, o návrhu žalobcov na obnovu konania, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 2 C 188/2012, o dovolaní žalobcov 4/ a 5/ proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 18. marca 2015 sp. zn. 13 Co 143/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovia 4/ a 5/ sú povinní zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 18. marca 2015 sp. zn. 13 Co 143/2014 podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil uznesenie Okresného súdu Bardejov zo dňa 17. júla 2014 č. k. 2 C 188/2012-109 (ďalej len „súd prvej inštancie“), ktorým zamietol návrh žalobcov na obnovu konania (§ 228 ods. 1 písm. a/, b/ a nasl. O.s.p.) o určenie rozsahu dedičstva po nebohom I. C. (konkrétne parcely registra E KN č. 686 - lesný pozemok vo výmere 477 939 m², zapísaný na LV č. XXX bod B5, kat. úz. M. v podiele 60/2100 na meno žalovanej) pôvodne vedeného pod sp. zn. 4 C 186/2003. V dôvodoch svojho rozhodnutia v celom rozsahu poukázal na výstižné a vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 219 ods. 2 O.s.p.), ktorý vyslovil názor, že žalobcovia nepreukázali, že tu boli skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohli použiť v pôvodnom konaní, čím nebola splnená prvá podmienka povolenia obnovy konania; argumenty, ktoré uviedli, neboli spôsobilé vyvolať účinky spojené s povolením obnovy konania, keďže tieto existovali už v pôvodnom konaní a súd na ne prihliadal. Uvedené platí aj vo vzťahu k navrhovanému výsluchu notárky JUDr. Ľudmily Hošíkovej, u ktorej prebiehalo dedičské konanie po poručiťovi I. C., o čom mali žalobcovia vedomosť a realizácia jej výsluchu pripadala v úvahu už v pôvodnom konaní. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolací súd uviedol, že nespokojnosť žalobcov s výsledkom pôvodného konania, vrátane hodnotenia dôkazov, nie je možné

reparovať formou obnovy konania, keďže tento mimoriadny opravný prostriedok má slúžiť pre prípadnú zmenu pôvodného rozhodnutia len vo výnimočných prípadoch a za zákonom presne stanovených podmienok. Nie je ani postačujúce, že súd v pôvodnom konaní niektoré tvrdené skutočnosti nevyhodnotil alebo dôkazy nevykonal napriek vznesenému návrhu účastníka konania. Takýto postup súdu v pôvodnom konaní by mohol byť dôvodom odvolania v súlade s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., teda pre odňatie možnosti konať pred súdom, resp. dôvodom podania dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., keď úspešnej žalovanej trovy odvolacieho konania nepriznal, keďže táto si ich neuplatnila.

2. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu napadli žalobcovia 4/ a 5/ dovolaním (ďalej aj „dovolatelia“) z dôvodu, že v konaní došlo k vadám podľa § 237 písm. b/ O.s.p. (z obsahu dovolania vyplýva, že dovolutelia mali na mysli ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. - pozn. dovolacieho súdu), konanie je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V bližších podrobnostiach súdom oboch inštancií vytýkali, že nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávne a neúplne zisteného skutkového stavu, ktorý nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Konštatovania, že žalobcovia nepreukázali dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohli použiť v pôvodnom konaní, sa nezakladajú na pravde, pretože dôkazy predložili, ale súdy sa nimi nezaoberali, resp. dôkazy bez svojej viny nemohli použiť. Napokon namietali aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, keďže sa nevysporiadal so zásadnými skutkovými a právnymi otázkami tak, aby jeho rozhodnutie bolo v súlade s o zásadou presvedčivosti a zrozumiteľnosti súdnych rozhodnutí. Navrhli, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadřila.

3. Dovolanie bolo podané 11. júna 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

5. Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu je upravená v § 237 a § 239 O.s.p. Keďže dovolaním napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu na obnovu konania nemožno podriaďiť pod žiadny dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 239 O.s.p., je zrejmé, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v predmetnej veci podľa tohto ustanovenia nie je prípustné.

6. Nepripustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť dovolutel'ov domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdnom konaní, ktoré sa spájajú s tzv. inou vadou v konaní majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

7. Dovolanie žalobcov by v danom prípade bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

8. Dovolutelia tvrdia, že im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/

O.s.p. Za právneho stavu do 30. júna 2016 sa odňatím možnosti konať pred súdom rozumel procesne nesprávny postup súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

9. Dovolatelia vo svojom dovolaní v prvom rade namietali, že súdy oboch inštancií nevykonali dokazovanie v potrebnom rozsahu, ich rozhodnutia vychádzajú z nesprávne a neúplne zisteného skutkového stavu, že sa nezaoberali nimi predloženými dôkazmi, či už v pôvodnom konaní, ako aj v konaní o ich návrhu na obnovu konania. K predmetným dovolacím námietkam najvyšší súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993 ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

10. Dovolatelia v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. konkrétne tiež namietali, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal so zásadnými skutkovými a právnymi otázkami. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje zreteľné vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie (vid' bod 1). Rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.

11. V dovolaní namietaná „iná vada“ bola do 30. júna 2016 považovaná za relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý však prípustnosť dovolania nezakladal (vid' viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

12. Z obsahu dovolania možno vyvodit', že dovolatelia súdom oboch inštancií vyčítajú aj to, že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); o taký prípad ale v danej veci nešlo. Zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (vid' R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad vo veciach sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 49/2012, 7 Cdo 212/2013). Z uvedeného plynie, že na dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (i keby bol prípadne opodstatnený) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

13. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcov 4/ a 5/ nemožno vyvodit' z ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. a § 239 O.s.p., najvyšší súd ich dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.